

דברי הכפר

מוקדש ל"שבוע סבא"

המאמר / בקבץ פנאים

ואלה האלה יודעים-לא-תודעים
ואלה האלה מודים-לא-מודים:

משקש הנצח צומח הרגע
החסר ממע
הנבס מרגב.

זה משך הצרע בסוד התמורות
זה סוד התסארת
עד סוף הדורות. --

ואף כי הסירו:
אמן ואמן!
ריבם עוד יכבירו
כהן וכהן.

אברהם שלונסקי

אמרו הבנים:

אם קמע עליו -
הבינו הבינו:
סרקנו עליו
בשגם הוא אבינו.

אמרו האבות:

...כי פני הדורות -
כפניו של הטבע:
בסוד התמורות
נשם בו הקבע.

אמר איש-הבנים:

אף לא קצר-רוח!
בשגם... בשגם...
עקר הוכוח:
בז הרק והגם.

מספר 953

ז' כשבת תשמ"ו
17.1.86

כפר הנשיא
ע ל ו ר פ נ י מ

מזל טוב

ל י ו ם - ה ו ל ד ת

19.1. מר דני סטיל

רות גולן

ניק דויס

20.1. צביה כץ

עופר ניצן

ל י ו ם - ה נ י ש ו א י ן

24.1. ליבי ולן ויינטראוב

פיטה ודני חייט

21.1. בקי ארנברג

ליאה בולצ'ינסקי

גיא וגנר

22.1. חיים מעין

עמר כהן

אילת וגנר

23.1. רוי בוסקילה

נמרוד פלמה

איה כהן (נכדה של רותי מרכס)

24.1. דורית נמנוב

אופיר שובל

איתמר דוארי

25.1. מופתי ליפשיץ

מלווין סימונס

דוד פרנקלין

טליה מרקוביץ

מה נשאל?

* חדר-החולים מלא, לדאבונו, וידיה של יניתה עמוסות עבודה. הגב' ברמן עדיין שוכבת, ליוחנן כואבים גב ורגל, פרנק ו. עדיין בפיקוח רפואי ודייב שוב שוכב ברמב"ם. ריימונד ס. חזר לעבודה. לכולם אנו מאחלים החלמה מהירה ורפואה שלמה.

* בביה"ס המקומי אנחנו נמצאים בעיצומו של שבוע הסבים. סיכום מפורט של השבוע היפה הזה נשתדל להביא בשבוע הבא. בינתיים אפשר לספר, שהמשחקה המשותפת הייתה חוויה לכל המשתתפים ואנו מקווים למסד אותה בעתיד ולפתוח אותה לעיתים קרובות יותר. נשמח מאוד אם ימצא לנו מתנדב אחראי למשחקה זו, הכוללת עשרות משחקים לכל הגילים.

* קרנבל החיות התקיים אצלנו ביום ה' אחה"צ, כאשר שוכני משק הילדים עברו בחגיגות למישכנם החדש והמפואר בפארק. בואו לבקר.

* הגנון שוב מאוכלס בעשרה ילדים, שהתקבצו ובאו אליו משני הפעוטונים. הדיירים החדשים: תום, יגיל, ענר, נריה, אתי, רותם, יערה, טוני ונוה. מטפלות בקטנים - חנה פ., לאה ומיכל ע. לא תאמינו כמה התרגשות ושמחה גלומות במעבר דרמטי שכזה, מפעוטון לגנון.

* תלמידי האולפן ייצאו בשבוע הבא לטיול-סיום בן יומיים. הם יטיילו בנגב ויתארחו במשמר הנגב. לאחר מכן יתפזרו איש איש לדרכו. פרטים נוספים נשמע בקרוב מיעל.

* כדורסל. במסגרת אליפות הגליל העליון לנוער ניצחו נערינו במשחק נגד כפר גלעדי, בתוצאה 61:49 ובכך זכו בתואר הנכסף "אלופי הגליל העליון". המשחק היה מרתק וצמוד, כשלוש דקות לפני הסיום הובלנו בנקודה אחת בלבד. כל הכבוד לנערים וליענקלה.

* הגשם יורד סוף סוף כפי שמצפים ממנו. מד-הגשם מלמד שירדו עד כה (יום ד') כ-150 מ"מ - ועוד השמים נטויים. אז שרק תהיה לנו שבת יבשה ונהיה בריאים.

שבת שלום
נ ו ר י ת

את הגליון הזה
ערכה: אנגה
עיטרה: אלזה
הדפיסו: רות גלעדי ואנגה

מחלקת האלומיניום - זרז ע"נ

לפי בקשת מערכת העלון אני מדורח לכם על הנעשה במחלקת האלומיניום כפי שהיא נראית בעיני.

אצלנו באלומיניום עובדים כ-20 חברים וכ-15 שכירים. אני מוכרח להגיד שכמעט לא נמצא איש אחד (חבר או פועל) שאינו מעורב בייצור ישיר לפחות חלק מהזמן, אבל אני חייב לציין שרוב העבודה הקשה והפחות מעניינת נעשה ע"י שכירים. לדעתי, המצב הזה נגרם בראש ובראשונה על-ידי חוסר מחשבה על תנאי העבודה כלב בית היציקה. אני סבור שעם שיפורים במבנה בית היציקה, יחד עם שיטות עבודה מתקדמות יותר, חברים היו עובדים שם.

קיימות גם בעיות בצוותים, המורכבים מחברים ושכירים: חוסר שפה משותפת ושוני בסטטוס בין החבר לבין השכיר. לפי הנסיון שלי, חבר לא מוכן להיות תחת פיקוד של שכיר, אפילו אם השכיר בעל יידע רב ומתמצא בעבודה. אם לא נתגבר על הבעיה הזאת, אף פעם לא ננהל את המחלקה עם חברים בלבד.

ובכל זאת, איך עובדים באלומיניום? קודם כל אנו יוצקים בעיקר עבור לקוחות בשטח תעשיית התעופה והתעשיות הצמודות לה בארץ. כיום כמעט אין לנו מתחרים בשטח שלנו ויש לנו שם מצויין. אנחנו לא חזקים ביצוא, שם ההתחרות קשה מאוד. בכל זאת יש לנו הסכמים לצקת עבור חברות גדולות בארה"ב, בעיקר סיפקנו יציקות עבור Mc Donnell Douglas ויש לנו כרגע מגעים עם חברה גדולה אחרת.

בחצי השנה האחרונה (כלי להיכנס לפרטים) היו זעזועים בארץ בשטח שלנו ועכשיו אנו עומדים בפני החלטות משמעותיות קשות. יתכן שחברה גדולה בארץ עומדת להקים בית יציקה לאלומיניום, כנראה כדי לספק יציקות עבור פרוייקט מסויים. אנחנו לכדנו לא נוכל להתחרות בהם על הפרוייקט הזה. כתוצאה מכך נו-לד הרעיון למצוא שותף (חברה גדולה אחרת), לעזור לנו. יש כבר הצעה והיו כבר דיוני גישוש, אבל כרגע הכול מוקפא. לדעתי, הדילמה לא כל-כך מתמקדת בפרוייקט המסויים הזה, אלא מה תהיה ההשפעה על השוק הקיים שלנו, כשחברה רצינית תתמודד איתנו! בינתיים לא הוחלט שום דבר - פשוט מחכים.

כפועל אנו עובדים כאילו הכול בסדר ומגיעים למכירות טובות מאוד כל חודש. יש לנו המון הזמנות ומייצרים יותר מאי-פעם! אני מרגיש שרוב הצוות שלנו מקבל סיפוק מהעבודה במחלקה ורוצה להמשיך בעבודתו כאן במשק.

בימים אלה, כשחצי המפעל יוצא מן המשק, אני מקווה שנחשוב פעמיים לפני שאנחנו נחליט החלטות גורליות!

א ר ו י ן

הבונים **HABONIM**

הקריסמס האחרון שלי

זהו. עוד 247 יום ואני בבית. לא ספרתי ממש, עד עכשיו, עד "העונה" המטורפת הזאת של קריסמס. אבל כעת אני לחוץ, חנוק, מה הם עושים ביג-דיל כל כך על יום הולדתו של נגר יהודי רזה וחולני? לא משנה, על גדולתו של ישו אפשר לשוחח. על מה שעושים מחג המולד, אני חייב להגיד מה שרובץ עלי.

זכרונות: אני יושב בכתה ו' בביה"ס בניו-ג'רסי. חברי שרים "קריסמס קרולס" יפים ואני נמשך לתוך המצב רוח החם והנעים. המילים, אפילו שאני בן 11, תקועות לי בגרון פה ושם, אבל הרוח חיובית. יום אחד, באמצע דצמבר, מגיעה אמה שלי לביה"ס. היא הולכת למנהל ודורשת, כמו שדרשה בשנה שעברה, שהתרגום של "מעוז צור" יוכנס לתכנית הגדולה של החג. היא גם עומדת על כך שחנוכיות תהיינה תלויות על הקירות, יחד עם כל הקישוטים הנוצריים. אני חצי גאה וחצי מתבייש. קול אחד בראש צועק: "אוי, לא למה היא חייבת להתבלט, למה אי אפשר להיות יהודי בשקט כאן".

עברו 27 שנים. זהות אמריקאית, אם היתה לי (לפעמים אני רואה זאת כזהות שלא היתה לי) מזמן הפכה לזהות ישראלית. אני יהודי ישראלי היום, שנולד בגלות. גלות, גלות לעזאזל! שום "תפוצות" ושום "בבל".

מכבי האש בכפר בקונטיקוט כועסים שבית המשפט אוסר עליהם לשים צלב על גג התחנה, אבל בית המשפט העליון החליט שבסקרסדייל וברוד איילנד מותר להקים "קרש", דימוי של מקום הולדתו של ישו, על אדמות ציבוריות במרכז העיר. הורי מממנים את הבנייה במיסים שלהם (גם אני). אמריקה הסובלנית. סובלים אותנו פה. עוד 247 ימים אוריד להם את הסבל. אוכל לנשום. אוכל לשבת באוטובוס ולהתמרפק שלי לנגוע בזה של האיש שיושב על ידי, והוא לא יקפוץ כאילו שיש לי איידס. ולא אצטרך לאכול את הדבש של החיים "הנעימים" הגלותיים האלה. אלך ברחוב בתל-אביב ואסתכל בעיניהם של האנשים, ולא אהיה להם שקוף. אוכל להתווכח עם ישראלים שנותנים לי להרגיש שהם אחים, אפילו כשהוויכוח יהיה חריף. וב-86, 25 דצמבר יעבור כמו ה-24, ולא אראה את כל הקישוטים המטומטמים ולא את הסנטה-קלאוסים. אהיה בקבוץ, ולא אחזור אחרי יום עבודה לדירה זרה נעולה על מנעול ובריח כאל מערה בג'ונגל של בטון. אסתובב מהדלפק של ההגשה העצמית, עם מגש ביד, ואוכל לבחור אם לשבת עם ידידי שם בפנינת חדר האוכל, או אולי עם הוותיק הזה שלא דברתי איתו מזמן. וחדר האוכל יהיה שלי, והאוכל יהיה שלנו, וגם הקבוץ והגבעות והעשב והכביש, וגם הנהגים המטורפים, והצעקות והקללות, וגם חוש הומור וגם השירה. - כל זה יהיה שלנו, שלי.

הפעם זאת ממש עליה. הפעם אני יודע מה אני עוזב כאן ומה מחכה לי בארץ. אני רואה כיצד תוך שנתיים, אני יכול להיות מסודר טוב בניו-יורק, עם דירה ואוטו ועבודה ואוכל סיני מתי שמתחשק לי. "היגוד לייף" - נוֹ תֵאָנֵקֶס. אינני מהסס לרגע.

אני חולם? אני בונה אשליה במקום המציאות שמחכה לי? - לא, אין לי פנטאסיות, אני יודע למה אני חוזר. אולי מלחמת אחים, אולי קבוץ מצטמק ונובל, אולי לחומרנות קבוצית, אולי לכהנא ולשרון. אז מה? מי אמר שצריך להיות קל בחיים? אבל תן לי את הקשיים בשפה שלי, ברחובות שלי, בעם שלי, וקח את החג שלכם. חנוכה לא מתחרה עם שום דבר בארץ. ה ב י ת ה , ה ב י ת ה ו

יואב פק (ניו-יורק)

מתוך "תקמריקה"

עלון שליחי תקיים בצפון-אמריקה - -

מגש הכסף

בוקרו של יום שבת. עדיין במיטה, מעלעל בדפי עיתון "הארץ". מתעדכן קצת. במשך השבוע קוראים רק מה שצריך, היום מותר קצת להתפנק ולקרוא גם פרשנות, דברים שברומו של עולם.

קריקטורה מושכת עין: "השבר הסורי-אפריקאי, הקרע שבין השמאל והימין, כאשר בתהום שנפערה מוטלים הטילים הסוריים, רצועת הביטחון, התקרית על הר-הבית וטאבה. אויך... טאבה.

מתחת, כתבה: "המשבר הסמוי" מאת גדעון סאמט. פער חברתי מעמיק ומרירות גוברת הם מחיר התוכנית הכלכלית. אצלנו העיסוק בכך מוזנח עד להדהים, באירופה הרבה יותר טוב.

העיניים נעות מעט ימינה, הכותרת זועקת: "ביקור הח"כים - האירוע", ואז תיאור מפורט של הפוגרום שנערך בחברי ועדת-הפנים של הכנסת, שבאו לבקר בהר-הבית.

ומעל, פרשנות לאירוע: "מסר מהר-הבית" - מה שאירע בהר-הבית מוכיח שוב כי לא ייתכן דו-קיום בשלום בין יהודים וערבים תחת ריבונות אחת... ועוד...

קיטור אין-סופי על כמה שרע, כאשר כל עיתונאי דואג להוסיף לדבריו ארשת של "כה אמר אדוני" וכאלו ימי סוף העולם בפתח. גולש לדיכאון עמוק. מן הסתם, אני ממליץ לרדת מן הארץ. גדעון סאמט טוען, שבאירופה הרבה יותר טוב. רבים עשו זאת לפניך. אז מה אם רבין קרא להם "נפולת של נמושות"? מזה אתה פוחד? ובכלל, ל"ירידה" הייתי קורא "עליה", ולא לה שחושכים שהם "עולים" ארצה, היש ירידה תלויה מזה? אז נכון, זה סמנטיקה. אבל גם למלים יש משמעות, והגיע הזמן לעשות סדר במילון.

אם כן, אני אעלה לאירופה, אקים שם את ביתי, אולי לארה"ב, שמעתי ששם באמת טוב.

מה? מה אתה אומר? שאני בורח? אני? בורח? אז מה? מה איכפת לך? אתה זקוק לי? באמת? אתה באמת זקוק לי? אבל אני לא אוכל לעזור, לא הפעם! כן? אתה חושב? באמת אוכל לעזור? במה, למשל?

- למשל, לעשות כאן חיים הרבה יותר נעימים, לעשות לנו ארץ הרבה יותר יפה, לעזור לאלה שזקוקים לעזרה.

- בחיך, אתה נשמע כל-כך מיושן, מין "אנו באנו" וכו'. ... אתה לגמרי מנותק. תשמע, פעם היה אחרת. להורים שלנו באמת היה למען מה להילחם. אבל כיום? כיום זה כבר עסק אחר, אתה יודע, מלחמת לבנון, שטחים כבושים, אינפלציה, שמע, זה לא זה!

- נכון, זה באמת לא באופנה. אבל דווקא בגלל זה, כן, דווקא בגלל זה יש יותר משמעות לחיינו כאן, עכשיו יותר מתמיד זקוקים לך כאן, דווקא עכשיו יש כל-כך הרבה לעשות, והנה אתה, "צעיר מחפש משמעות", (מה, לא קראת את "דברי הכפר"?) והמשמעות נמצאת מתחת לאף שלך, מאחורי כל פינה. אתה הולך כל-כך רחוק לחפש ולמצוא, וזה כאן. רק תפקח את העיניים ותראה, זה מוגש לך על מגש של כסף. חזון אחרית-הימים? חס וחלילה! עוד לא, ואני מקווה שלעולם לא, כי כשהכול יהיה מושלם - באמת לא יהיה לנו למה לשאוף ובשביל מה לחיות.

א ל י ש ע

ביקור אחינו ח' גאמא'ר

במסגרת התוכנית החברתית של המחזור - הכרת אוכלוסיות בישראל - נסענו ב-28.11.85 להיפגש עם מחזור ח' ביישוב אחד. היישוב שנבחר היה מע'ר, והסיבות -

- (1) גרות בו שלוש אוכלוסיות שונות: דרוזים, נוצרים ומוסלמים;
- (2) למרות השוני הדתי, הם מעידים על עצמם שחיהם שלווים, ואם יש סכסוכים אין הם על רקע דתי-עדתי.

לביקור קדם תיאום בינינו לבין מנהל בית-הספר המקיף והרכז החברתי שם. לביקור קדמו גם אי-אלה הרהורים וערעורים בקרבנו על העיתוי (יום לפני כ"ט בנו-במבר) והמקום אליו מביאים 170 ילדים, שיתובנו בעצמם ויתארו בבתי התושבים. אך הרצון לראות ולחוש אוכלוסיות אחרות גבר על כל העכבות - ונסענו.

בבית-הספר המקיף של מע'ר חילקו אותנו לקבוצות של ארבעה, כדי שכל שניים יתארו אצל ילד אחד. במחזור ח' שלנו 170 ילד - בשלהם 300. מכאן ברור, שלא כולם יכלו לארח. זאת ועוד: הרי מכירים אנו את "עמנו", וחלק מהילדים (אמנם מעטים) לא הגיע, עד שגם בין אלה ש'זכו' לארח, לפי התכנון, נשארו מאוכזבים. החלוקה נערכה (קצת יותר זמן משציפינו) בכיתות, ולאחריה יצאנו לסייר בכפר.

את הסיור ביצענו ב-3 "ראשים" עם מארחינו, שמרגע זה ואילך היו צמודים אלינו עד סוף היום. כשאני אומרת "מארחינו", אני מתכוונת גם לתלמידים וגם למורים.

ביקרנו בכנסיה, בה אירחה אותנו "אחות" איטלקיה, שהסבירה את נהגי הביקור במקום ואת תפקידיה שלה שם. הסתבר, שכמיסיונרית היא נשלחה הנה מאיטליה, וביום שיאמרו לה - היא תעבור למקום אחר, בכל פינה בעולם שם יש צאן תועה המ-בקש הכוונה.

התארחנו בחילוה (בית התפילה הדרוזי) ע"י 3 כוהנים בעלי הדרת-פנים, לבושי שחור עם מין תרבוש לבן. המקום מרופד שטיחים ומזרונים מכל הגדלים והצבעים. את הנעליים השארנו בפתח והתרווחנו על המצעים, לשמיעת תפישת-העולם הדרוזית, שעיקרה צניעות והסתפקות במועט. על הדת הדרוזית לא שמענו, שהרי זו - כמו שידענו גם קודם - נשמרת בסודיות רבה, ועוברת מדור לדור רק בין הכוה-נים. סיורנו במע'ר התקיים בדיוק בתום מסיק הזיתים, שהוא "חג" בן שבוע תמים, אליו נרתמים כל תושבי הכפר - זקנים, בוגרים וטף - ומוותרים על שאר עיסוקיהם בשבוע זה (כולל לימודים). לכן, היו בתי-הבד עסוקים מעל לראש ביום בוואנו לשם וזכינו לראות גם בבית-בד מודרני וממוכן וגם בבית-בד מסורתי, את הנוזל היקר והריחני נוטף אל החביות. כמוכן שראינו גם את כל השלבים, מן הזית עד השמן הזך והגפת.

ראינו משפחה המתפרנסת מעשיית כלי-בחושת - פינג'אנים, כוסות, שולחנות-פחמים ועוד, עם פיתוחים אופייניים ניופי אמיתי. כל זאת בסיור המובי של ש-תיים במעלות ובמורדות מע'ר.

בתום הסיור התארחנו אצל התושבים - ילדים אצל ילדים ומורים אצל מורים. בשלב זה אוכל לדווח רק את אשר עבר עלי, במחשבה שמהו דומה חוו גם האחרים. שתי מורות - ש'לי ואני - ומלווה משלנו + 2 מורים שאינם תושבי הכפר, התארו בביתו של אחד המחנכים לארוחת-צהריים. ביתו מצוי קצת מחוץ לכפר, במקום

(ביקור במעיר - המשך)

הגבוה ביותר. למזלנו - שלי, המורה האורחת ואני - אסף אותנו בדרך הכוהן הדרו-
זי במכוניתו, ואת עיקר הדרך נסענו. לולא זאת, ודאי היינו טורפות יותר בבית
מארחנו. בבית חיכה לנו שולחן ערוך כמו לחתונה, או לפחות לבר-מצווה, עם ממו-
לאיים ומקושטים למיניהם. פשוט אסור היה שלא לאכול, ולו בשל הריחות המפתים
ההצורות המעוררות....

ב-4.30 התאספנו מכל הכיוונים אל מרכז הכפר. משם שבנו אל בית-הספר. שם
התחלקנו לקבוצות דיון, שהונחו על-ידי אנשי המקום - מנהל ביה"ס, רכז חברתי,
איש דת דרוזי, חבר מועצת-תלמידים, חבר ועד-הורים ואיש מועצה. בשל עייפות
הילדים, אלה לא היו בדיוק דיונים, אלא יותר שמיעה פסיבית.

את היום סיימנו ב"ארוחת ארבע" בשעה 7.00 ברחבת ביה"ס. מסתבר שלמרות
התלונות על "בטן מלאה", "כמעט התפוצצתי", "כל הזמן רק אכלנו" וכיו"ב - גם
התוספת הצנועה שלנו התקבלה פנימה ברצון רב.

כאות תודה על האירוח הגשנו שי למארחינו - עבודת מתכת, שנעשתה ע"י 4
מבנות המחזור בהדרכת עדנה - סמל בית-ספרנו.

כאורחת הרגשתי נינוחה ומטופלת; כמורה ומלווה - כמעט כל האחריות הוסרה
ממני, ויכולתי להתרשם ולחוות; כאדם - הייתי המומה כל היום, והתמיהות הלכו
וגברו עם התמשכו. למה מכוונים דבריי? - זה שילדים אירחו ילדים בבתיים מקובל
גם במקומותינו. זה שמורים יקדישו את כל יומם, מרגע בואנו ועד עזיבתנו את
הכפר, בביה"ס, בכפר ובבית, מילאני השתוממות וקנאה - השתוממות על הנכונות
והרצון ללא הגבלה; קנאה על "הגם אני אהיה נכונה?"

חיה אורי
מחנכת כיתה ח'

(כתבה שהופיעה ב"פתחון פה", עלון עובדי בייס "עמק החולה")

ט י פ ר ל א ל י ם

סך של שמונים ושמונה אלף שקלים (ישנים) שולם על-ידינו לאורחת שהתארחת
אצלנו בכפר הנשיא ושפנס מכוניתה שובר א"י אחד מאיתנו, כי היא העמידה
את המכונית במקום אסור.

מאחר שהכנסת אורחים יפה היא ממנהגינו - או כך על כל פנים חושבים רבים
מאיתנו - שקלתי שראוי לשלם סכום זה מכיסנו ולהסיר מעט מן הבושה שבהת-
נהגות הוונדליסטית הזאת.

מסתבר שלעיתים אנחנו כופים אורחות התנהגות שלנו על כל הבא בקהלנו, בלי
לזכור את זכותו של האורח לא לדעת, לא להביך או אפילו לשגות בדרכיו.
כדאי לזכור שהזעם של כל פרט מאיתנו מכתים את כולנו.

יעל ש.

דו"ח הוועדה לחבר התביעה

תמצית דיונים ופעולות אוגוסט-דצמבר 1985

- (1) אחרי הפסקה של כמה חודשים התחדש החוג "חינוך לקראת זיקנה" (השני) השבוע, בהנחייתם של אירנה וגרשי. בתוכנית הפעם לקיים שמונה פגישות שבועיות. נרשמו כ-20 חברים, ביניהם 9 צעירים. יש חשיבות רבה להשתתפות מספר סביר של צעירים בכל חוג, כי החומר מיועד לכל הגילים.
- (2) באוקטובר התחילו הלימודים בתל-חי לוותיקי האיזור. לצערנו, מ-8 החברים שנרשמו אצלנו משתתפים רק 3, בסופו של דבר. הלימודים מתקיימים מדי יום א', בשעות 8-11.45, וכוללים התעמלות, מדעי המדינה, היסטוריה, ספרות ותנ"ך, לפי בחירת כל חבר.
- (3) לן ו. סיים את הקורס לפעילות גופנית לאוכלוסיה המבוגרת, שהתקיים במכון וינגייט במשך השנה, ומתחיל בחוג בבית בשבוע הבא. החוג מיועד לחברים וחברות מבוגרים בלבד, והדגש על אלה שדרך כלל אינם עוסקים בפעילות גופנית כלשהי.
- (4) קיימנו מספר טיולים והכוונה היא להמשיך בתדירות של כ-3 טיולים בשנה. בעתיד הקרוב יש תוכניות להפעיל מועדון לוותיקים - פגישות פעם בשבועיים בערך על כוס קפה ומסביב לנושא מעניין.
- (5) מספר תת-ועדות פועלות בתחומים הבאים:
 - א. בנייה: השגחה, דאגה והכנת תקנון בנושא כל בנייה (כולל ציבורית) ושי-פוצים במשק, על-מנת להבטיח שמתחילת התכנון יוכנסו הסידורים הדרושים שיהיו לנו לעזר לעת זיקנה. אלו איסטון. פאול ב. ואלן ויטהם לקחו על עצמם משימה זו ומבקשים עתה הכרה בעבודתם על-ידי ועדת הישוב. אלן גם דואג להצבת ספסלים ותאורה במקומם ששם הם נחוצים.
 - ב. תורבות ליל שבת בחדר-האוכל ומסירת שבת. קיימנו מספר שיחות בנושא עם המוסדות וכללנו גם את תורנות משלוח העופות, לחברים מעל לגיל מסויים. כתוצאה מכך אביבה ג. כנציגת ועדת העבודה נפגשה עם רוב החברים המבוגרים ובאה לסיכום איתם בקשר להקלות ו/או החלפות, אם החבר מבקש זאת.
 - ג. ועוד בשטח העבודה - זמי לקח על עצמו את הטיפול בחברים במפעל אשר זקוקים להסבה ו/או ייעוץ בעקבות הוצאת השלוחה.
 - ד. מספר חברי הוועדה לקחו על עצמם את הדאגה המשותפת לחברים מבוגרים שנמצאים במצב שבו הם זקוקים לעזרה ועידוד. הנושא לא פשוט, כי לא תמיד יש לנו הכלים הדרושים לפיתרון הבעיה, ולא מעט התלבטנו איזה סוג של עזרה אפשר ומותר להציע.
- (6) פעלנו ברוב הוועדות במשק, ע"מ להגביר את המודעות לנושא החבר המבוגר אצלנו וצרכיו בעתיד. במיוחד התרכזנו בגיל הרך ובבית-הספר, ששם יש שדה רחב למעורבות באירועים כגון חגים, נושא מרכז, אימוץ הדדי וכו'.
- (7) ביקשנו תקציב לרכישת ציוד-עזר לעבודות גינון לחברים מבוגרים והטיפול בכך הועבר בינתיים ליגאל ולהרי ל.
- (8) בית תחביב: התחלנו בחיפושים אחר מקום מתאים, כי המקלט ששימש לרג'י כבית מלאכה כבר לא בא בחשבון. יש לברר אפשרות ניצול של אחד הצריפים המתפנים אחרי ההעברה למרכז השירותים.

4

9) התחלנו בדיונים והצעות לשפר ולייעל את שיטת הישיבה אצל חברים השוכבים בבתי-חולים, בכוונה להרחיב את מעגל המתנדבים.

בסיכום, חברים שיש להם שאלות, הצעות או כל הערה קונסטרוקטיבית אחרת בקשר לנקודות הנ"ל, או כל עניין אחר שנראה להם בתחום טיפול הוועדה, מוזמנים להתקשר לחברי הוועדה: ג'נט פ., גרשי, אלן א. אלזה, בת-שבע, ראובן מ., אירנה ודודיק פ.

רשמה: אלזה

=====

"כית-ספר לאצילים כפריים בעמק יפה מדי" - המשך

אין בכוונתי לכתוב מאמר, אלא הסבר קצר על הפעולה שברצוני לנקוט, לשם קידום הצעתי שילדינו יעברו מבית-הספר "עמק החולה" לכיה"ס המקיף בחצור. בוודאי זכור לחברים מאמרי המקורי בנידון, שהופיע ב"דברי הכפר" בתאריך 19 באפריל 1985 מתחת לכותרת "כית-ספר לאצילים כפריים בעמק יפה מדי", כך שאין צורך כאן לחזור על הנקודות העיקריות שבו. אבל לפני שאמשיך עלי לתקן טעות, או פרטיכל לא ברור, כפי שהיה כתוב בדו"ח המזכירות בנידון מיום 6 בחודש ינואר השנה. לא פניתי למזכירות כדי שהיא תדון בהצעתי היסודית, ולכן לכתוב שהמזכירות "לא נקטה עמדה בשל בעייתיות הנושא" אינו משקף את הדיון שהתקיים שם. אני פניתי למזכירות להודיע לה, שכוונתי לפעול, כך שזה יהיה בידיעתה ותו לא, לא פחות ולא יותר. עובדה, שבגמר הדיון במזכירות סוכם לרשום בפרטיכל "שהמזכירות רשמה לפניה את תוכניתו של משה", ולא כפי שהיה כתוב בדו"ח המזכירות הנ"ל.

עכשיו לעצם העניין. ביום הראשון הקרוב ביותר שלא תתקיים בו אסיפה אני אודיע על פגישה של כל החברים המעוניינים בנושא וכמובן - להתעניין בנושא זאת לא אומרת שיהיו שם רק חברים שתומכים בהצעתי, אלא גם חברים שיבואו להתנגד לה. אני אודיע מראש על תאריך הפגישה, שתתקיים במועדון, כך שמירב החברים יוכלו להשתתף. מטרת הפגישה היא לסכם בינינו איך נמשיך לטפל בעניין, או בכלל לא.

אשמח לענות על שאלות של חברים לקבלת פרטים נוספים.

להתראות
משה בן-חיים

נ ר - ז י כ ר ו ן

ו' בשבט - גב' פרידה ולקנוץ

הרהורים

זה עתה סיימתי שנתיים כחבר בוועדת בנים. הסכמתי בזמנו לשבת בוועדה, כי חשבתי שתחום זה בחיי הקיבוץ יקבע לא מעט את פני הקיבוץ בעתיד. והאמנתי לתומי, שבתור צוות של 11 חברים, מכל השכבות, נוכל להשפיע, להדריך ולכוון את דור ההמשך לאפיקים חיוביים וקונסטרוקטיביים, מבחינת המשק, המדינה ואף איכות האדם.

אני חייב להודות, שלמרות התמסרותנו למשימה די נכשלו והתוצאות כבר נראות לעין: צעירים מעורבים בסמים, תסמונת "ראש קטן" והשתמטות מהצבא, בנים עוזבים מיד את הבית. הפעילויות של הצעירים ברובן נושאות אופי ריקן, כגון הפאב וריקודים, ומעט מאוד בכיוון הרעיוני, הציוני, המשקי. אבל, איך אומרים? מה לעשות? - לא הלך! אני רק מקווה שהוועדה שזה עתה נבחרה תצליח קצת יותר מהוועדה שלנו.

יחד עם כל הפסימיות והשלילה, בכל זאת נהניתי מתחום אחד עליו הופקדתי - קשר בכתב עם הבנים בחו"ל. בכל מכתב שקיבלתי הרגשתי את געגועיהם, את האהבה לבית ואת ההוקרה שבבית עוד זוכרים אותם. וחבל שלא פירסמתי ב"דברי הכפר" כמה מהמכתבים שהגיעו. בדיוק ביום שסיימתי את תפקידי הגיע אלי מכתב מאסף, אולי באופן מקרי כעין מכתב פרידה. כיוצא דופן, החלטתי לפרסמו כלשונו כאן (ואסף, אני מקווה שלא תתנגד!)

1.1.1986

למר נמנוב שלום, בתור נציג ו. בנים הנני מבקש ממך להשלים את החסר ולעדכן אותי בהמשך דרכי.

הבאתם אותי לעולם
וגדלתני,
שלחתם אותי לביה"ס
והתחנכתי,
ביקשתם דוגמא אישית
ויצאתי לשנת שירות,
גייסתם אותי לצבא העם
והסכמתם,
ביקשתם שאשאר שנה בקיבוץ
ונעניתם,
שיחררתם אותי לשנת חופש
ושמחתם.

ביקשתי הארכה
.....
(מלא את החסר): גזור ושלח.....
חזרתי לקיבוץ

והתאשרתי בחופש, שלווה, ביטחון ואמונה

"THINK POSITIVE"

ולהתרבות באחד מן הימים.

א ס פ

א ד י

שירי שבת

שבת שלום, שבת שלום, שבת שלום ומבורך
יום ראשון - חדשות
יום שני - יושבים ללמוד
יום שלישי - שיעור ספורט
רביעי - הולכים לצעוד
וביום חמישי בשיעור לזימרה
"מעצבנים את המורה". וביום השישי
סוף שבוע חופשי
ולמחרת היום
שבת שבת שלום.

(כיתה ד' "סיני")

שיר שבת ומבורך
למנוחה חבר הידד
כולנו יחד משחקים
לטיולים אנו הולכים
איזה כף, איך לימודים (2)

(כיתה ב' "חרוב")

שישי הברוך המושך את שבת
בחוט דק
לשולחן ערוך מלא כל טוב
והנה אמא מלחשת
את הנרות היא מקדשת
או או הו, את הנרות היא מקדשת (2)
שבת הגיעה והנה אמא מודיעה
הארוחה כבר מוכנה
ואנחנו באים ברוח שמחה
או הו הו הארוחה כבר מוכנה (2)
שישי הברוך המושך
את השבת בחוט דק.

(כיתה ה' "סיני")

(כיתה ג' "חרוב")

בשבת הלכנו לטיול יצאנו
ובירכנו את השבת שנכנסה
בשדה קטפנו פרחים לרוב מצאנו
לכבוד השבת שהתקדשה
אמי פרשה מפה
על הנרות קידשה
שרנו, אכלנו,
ולבסוף רקדנו
וחיכינו לשבת הבאה!

(כיתה ו' "מרום")

השירים חוברו והולחנו בשיעורי מוסיקה
והופיעו בקבלת שבת של ביה"ס.

מסרה - שרי שובל

ליצאתכם

ט"ו בשבט כמעט הגיע - בעוד שבוע בדיוק! השנה נקיים שוב את "סדר ט"ו בשבט", שהופך כבר מסורת (שנה רביעית ברציפות).

הסדר ייערך במתכונת קבלת שבת ויארך כ-30 דקות. ב"סדר" אנחנו נזכרים בעונות השנה השונות - בטעימת פירות ושתיית יין כגוונים שונים שבין הלבן (חורף) והאדום (קיץ).

ועוד בתוכנית לסוף השבוע של ט"ו בשבט: "ערב טבע בריבוע" - משחק חברתי מבדח בליל שבת 24/1; פעילויות וטיול ביער יהודיה, בהדרכת החברה להגנת הטבע בשבת 25/1; ובטיעות באיזור המיזבלה הישנה בשבת אה"צ.

בכיף לכולם - דורון ושלומית

קדיטה

ביום שני 20.1.86 אנו קולטים את משפחת איילון, המגיעה מתל-אביב: אשר ובלהה הם בני 33 ושניהם ילידי הארץ. אשר עבד לאחרונה כפקיד בבנק ובלהה כמזכירה. לזוג שני ילדים - שלה בן ה-5, הנכנס לגן "רימון", ורותם בן ה-3, המצטרף לפעוטון "יסמין".

משפחת איילון תגור בשכונת הצאן, בשכונת למשפחת דבולט. כאשר יגיעו למשק, יעשו - כמקובל - סבב בענפי המשק השונים.

ועדת הקליטה

אלימות בבית הספר

© דודו

קו-השבוע

ב ל ש י ם

Political	Love & Treason	Osborn David
Crime	The Modiegliani Scandal	Follet Ken
Detective Thr.	Shadow of a Tiger	Collins Michael
India	The Persian Price	Anthony Evelyn
2nd World War	Timetable for the General	Frizell Bernard
Detective	The third Deadly Sin	Sanders Lawrence
War	Hammer Strike	Winward Walter
Crime	Cruel as the Grave	McCloy Helen
Spy Thr.	No Escape	Bell Hosephine
" "	Winter Quarry	Henissart Paul
Psychological Thr.	Brilliant Kids	Lieberman Herbert
" "	The Grab	Katzenbach Maria
-	Sound of Impact	Shaw Adan
Crime	The Education of Patrick Silver	Charyn Jerome
"	Freeway	Barkley Deanne
Psychological Thr.	Other People	Amis Martin
" "	The Watcher	Maclean Chas.
Science Fiction	Alien	Foster Alan D.
Medical Thr.	Mercy Hospital	Joseph Robert
Crime	Green Ice	Brown Gerald A.
"	California Hit (The Ececutioner)	Pendleton Don
Political	The Tears of Autumn	McCarry Chas.
Romantic Thr.	East Wind, Rain	Nach A. Richard
Crime	The Crystal Crow	Aiken Joan

א נ ט ו ל ו ג י ו ת

Anthology	Great Modern Short Stories	Cerf Bennett - Ed.
"	Three Short Stories	Faulkner Wm.

הבונים * HABONIM

ינואר 1986

לקראת האסיפה

מצב רוית

החברה הוקמה ב-1959 בבעלות 3 משקים - גבעת ברנר, חצור, וכפר הנשיא. מכרנו את הציוד בשתי קבוצות: קבוצה 1 - כל המצורים המשותפים ל-3 המפעלים; וקבוצה 2 - מוצרים מיוחדים לאחד המפעלים, לפי הפיתוח העצמאי שלו.

מטר - גבעת ברנר, ואומן - חצור, הגיעו לשותפות עם מוצרים מיוחדים שאנו אף פעם לא ייצרנו - החיבורים הביונטיים, ברזים, וחיבורים קטנים של מזק. משך השנים המפעלים האלה פיתחו מוצרים נוספים לשוק ההשקיה, כאשר באותו הזמן אנו פיתחנו את המפעל שלנו בכיוונים אחרים, כגון פיטינגים וברזים מנירוסטה ואלומיניום לפי הזמנה.

כתוצאה, האחוז שלנו ברוית ירד משך השנים מ-30% - 28% בהתחלה, עד לכ-20% היום. משך 2-3 שנים האחרונות גם המחזור של רוית ירד (ראה טבלה בסוף), כך שהיום בעצם אין מקום ל-3 מפעלים במסגרת. יש אמנם סיכויים לשקם את רוית-אך במוצרים שלא מהפיתוח שלנו. מטר פיתח שורה של מוצרים להשקיה בתותחים בנויים מפלדה מנתכת, ואומן פיתח את הקו של השסתומים, ואף הגיע להסכם עם חברה אמריקאית בתחום השקיה שהיא תמכור אותם, אומן גם החליט להכנס לתחום של הקו-נוע. כך שגם אם רוית תגדל שוב, החלק שלנו בתוך החברה יקטן.

כפי שמתברר מהטבלה, המכירה שלנו ירדה עד כדי כך שהתרומה נמוכה מאד. לאור הנ"ל, לדעת הועדה המרכזת של המפעל וועד המשק, לא כדאי להמשיך את חברותנו ברוית, ואנו מציעים למכור את חלקנו ל-2 השותפים האחרים. לפי הנראה, המשא ומתן יקח זמן, ויש להניח שאם נחליט עכשיו על המכירה, עצם יציאתנו מרוית תהיה בסוף השנה.

שנה מכירות רוית (נטו) מכירות הבונים % הבונים ברוית תרומה "ב"

(באלפי \$)

109	20	514	2,570	תשמ"א
146	22.5	672	2,986	תשמ"ב
135	21	657	2,986	תשמ"ג
65	20	542	2,735	תשמ"ד
48	22	414	1,871	תשמ"ה

רשם: מיכאל כהן

פנייה לעזרה בעת הצורך

בעקבות דיון בוועדת החבר המבוגר, באים אנו לפנייה אל החברה:
ברצוננו להרחיב את מעגל החברות והחברים, אשר בעת הצורך יהיו מוכנים לשבת
עם חולה בבית-החולים לשעות ספורות.
לכן אנו פונים לחברים ולחברות, להתקשר עם אחת משלוש החברות החתומות מטה
ולהביע את נכונתם להירתם למשימה זו.
אפשר למלא את הפתק המצורף ולהכניסו לתאי הדואר של אותן החברות.

בתודה מראש על היענותכם בהקדם

מטעם	המרפאה	ו. הורים	ו. החבר המבוגר
ת.ד.	נטע	ויטה	אלזה
53		94	16

אני _____ מוכן/מוכנה לשבת בבית-החולים
עם חולה לפי הצורך.

עדיפות: שעות הבוקר _____

" אחרי-הצהריים _____

" הערב _____

נא לסמן בעיגול.

חתימה _____

תאריך _____

למד, סבא' בביה"ס המקומי

בשבוע הבא יהיו הסבים והוותיקים הנושא המרכזי בביה"ס שלנו.

כמה מטרות הינחו אותנו בבחירת הנושא:

- א. קירוב הדורות בקיבוץ שלנו
- ב. הבאת הילדים להכרת עולמם של אנשים מבוגרים מהם בשנים רבות.
- ג. צורת היכרות בין חברים שאינם סבים בביה"ס לבין הילדים.
- ד. שינוי התדמית השלילית, הרווחת לעיתים בדור הצעיר בנוגע לאנשים מבוגרים.
- ה. כדי שאדיק יוכל שוב לכתוב בעלון דברים טובים על ביה"ס המקומי.

היה לנו קשה למצוא שם לנושא שלנו, כי אנו מודעים לבעייתיות בשם "הזקן", כפי שהדבר הוצג במיבצע הטלתרום, למשל, שם הושם דגש על זקנים מיסכנים, מה שאין לנו, בדרך השם. לנו יש הרבה חברים תוססים ודינאמיים שעברו כבר את גיל ה-60 או קרובים אליו. החלטנו, אם כן, לקרוא לנושא "סבא", כי המושג לקוח מעולמם של ילדים, יש לו משמעות חיובית והוא איננו מוגבל בגיל.

אבל שיהיה ברור שאנו מתכוונים גם לסבתות וגם לאלה השייכים לדור הסבים ואין להם נכדים, ואולי בעיקר להם, כי את החברים האלה הילדים לפעמים אינם מכירים אפילו בשם.

מה נעשה בשבוע הזה?

- נזמין חברים מבוגרים לכיתות, שיספרו על עצמם ועל ילדותם.
- נזמין חברים להעביר שיעור בנושא הקרוב ללבם.
- נקיים שיעורים משותפים על נושא מסויים.
- נאסוף מכם תמונות מילדותכם.
- נקיים תערוכת כלים ישנים, בהם השתמשו פעם.
- נזמין אתכם לקבלת שבת.
- נקרא ונלמד קטעי ספרות מתאימים.
- הילדים ישרטטו את אילנות משפחותיהם.
- נצא יחד לנטיעות ט"ו בשבט.
- נבקר במרכז לקשיש בקרית-שמונה.

להצלחת השבוע אנו זקוקים לעזרתכם, בני הפלוס-מינוס 60, והסבים הקשישים פחות.

- א. מי שמוכן להעביר שיעור או להשתתף בכל דרך שהיא בשיעור בביה"ס, מוזמן להתקשר עם אחד המחנכים: דודו, אתי, דינה, אוקי (מורה של כיתת "סיני") ונו-רית.
- ב. מי שמוכן להשאיל לנו כלי ישן שבו השתמשו בעבר (פתיליה, מגהץ-פחמים, קרש-כביסה וכד'), יפנה לדינה או לאתי.
- ג. תמונות מילדותכם, אנא שימו בתא הדואר של דליה ו. (עם שם מזהה, כמובן).
- ד. מי שמוכן להציג בפנינו אוסף מעניין או עבודות-יד, מוזמן להתקשר איתי.
- ה. מי שמוכן להזמין קבוצת ילדים קטנה (3-4) לארוחת-ארבע, יודיע על כך לשאולה.

אנחנו מקווים מאוד שתשתפו עימנו פעולה ותיהנו מן הנושא ומן ההזדמנות להכיר מקרוב את ביה"ס שלנו.

דו"ח משיבת ועדת תרבות מיום 13.1.86

לחושך המצב הכלכלי, מצאה ועדת תרבות לנכון להחליט מספר החלטות כשטח, שיבטיחו את המשך הפעילות התרבותית כמשק בצורה תקינה. לכן אנו מודיעים את הדברים הבאים:

א. נרכשו עשרה כרטיסי מינוי שנתיים לשלושת המוזאונים הבאים - 1. מוזיאון תל-אביב, 2. מוזיאון הלנה רובינשטיין, 3. מוזיאון חיפה. כל חבר שיבקר במוזיאון אחר יעשה זאת על חשבוננו האישי (את הכרטיסים הנ"ל ניתן להשיג אצל דודו).

ב. מרכולית - כל הוצאות של חברים או ועדות מהמרכולית ע"ח ו' תרבות, רק באישור בכתב של איתמר או דודו.

ג. אקונומיה - אין הוצאות מצרכים של חברים וועדות מהאקונומיה ע"ח ו' תרבות ללא אישורם של דודו או איתמר.

ד. רכב - נסיעות ברכב ע"ח תרבות רק באישור בכתב ובתיאום מראש עם איתמר.

ה. קניות - כל קניה מחוץ למשק ע"ח ועדת תרבות של חבר או מוסד, במידה ולא יהיה לקניה אישור של איתמר או דודו יחוייב החבר ישירות מתקציבו האישי.

אנו מבקשים את עזרת הציבור והמוסדות שצויינו לעיל בקיום ובביצוע ההחלטות.

ו' תרבות

17th JANUARY, 1986

NEWS OF THE WEEK

* Well, we can't complain about lack of rain this week! 150 mm so far (Wednesday) and everything is still dripping.

* Just before "the rains came" we managed to move the animals from the children's farm to their new quarters in the Park. The place really looks lovely. When the ground dries up it is really worth a visit.

* The children's house next to "Gan Shakked" - the "Ganonn" - is populated again. The new inhabitants are: Etti Whitham, Rotem Fuchs, Ya'ara Easton, Tonni Mashiach, Navé Agmon (Marcuson), Tom Lifshitz, Yagil Oren, Anor Nitsan and Neriah Agam (Sprung).

* There was a special games-evening in the Moadon this week, from 18.00 - 20.00, especially for grand-parents (including potential ones) and their grand-children. The kids beat the grown-ups hollow most of the time.

* Our youth basket-ball team have made it! Champions of the Upper Galilee. Three minutes before the end of the game they were only one point ahead, but in the end they won 61:49. Well done!

* The sick-room is (unfortunately) still busy. Our good wishes to Mrs. Berman, to Frank, and to Yochanan, who are still recuperating.

S H A B B A T S H A L O M.

INGE

FILM OF THE WEEK

Sorry - our film critic did not provide any information, so it'll be pot-luck.

